

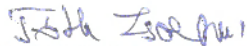

Almási Balogh Pál Kórház

3600 Ózd, Béke utca 1-3.

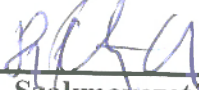
Szabályzat Röntgen szakrendelés Működési rendje

Készítette:

Vezető asszisztens

Dátum 2018. 06. 03.

Ellenőrizte:

Szakmavezető főorvos

Dátum 2018. 04. 05.

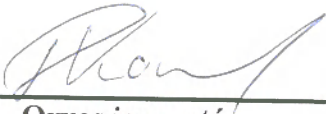
Jóváhagyta:

Minőségbiztosítási
munkatárs

Dátum 2018. 04. 10.

Ápolási igazgató

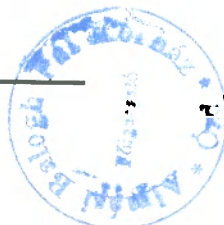
Dátum 2018. 04. 18.

Orvos igazgató

Dátum 2018. 04. 23.

Főigazgató

Dátum 2018. 04. 23.

A dokumentum kódja	Változat száma	Hatálybalépés dátuma	Érvényesség időpontja	Oldalak száma	Melléletek/ adatlapok száma
DTF-07	01	2018.05.08.	biztonsági	4	10

Iktatószám:

16.051-10/2018.

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette: <i>T. M.</i>
Röntgen szakrendelés Működési rendje		Ellenőrizte: <i>S. W.</i>
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	Jóváhagyta: <i>HPO</i>

I. A szabályzat célja

A röntgen szakrendelés működésének szabályozása.

II. A szabályzat alkalmazási területe

Érintett szervezeti egység: Almási Balogh Pál Kórház Röntgen szakrendelő 1-es vizsgáló, 2-es vizsgáló, átvilágító helyiség

Érintett munkaköri csoport: radiológus szakorvosok, röntgenasszisztensek, képesítés nélküli röntgenasszisztensek

Érintett betegcsoport: Röntgen vizsgálaton megjelent betegek.

III. Felelősségi körök

Feladat	Felelősség
Vizsgáló és eszközök előkészítése	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Röntgen berendezések működőképességéről meggyőződik	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Betegazonosítás elvégzése	Orvos, képesítés nélküli röntgen asszisztens, röntgenasszisztens, adminisztrátor
Röntgen felvételeket a szakma szabályainak megfelelően önállóan elvégzi	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
A röntgen berendezést rendeltetésszerűen használja, épségére ügyel	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
A páciens és önmaga sugárvédelméről gondoskodik	Orvos, röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Munkahelyi Sugárvédelmi Szabályzatot ismeri, betartja	Orvos, röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Egyéni sugárvédelmi eszközöket használja, épségükre ügyel	Orvos, röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Leletezésnél a leletet a megfelelő beteghez az orvos diktálása után beírja	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
Leletezés	orvos
Digitális archiválást végez	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens
CD/DVD-re a kért képi anyagot önállóan kiírja	Röntgenasszisztens, képesítés nélküli röntgen asszisztens

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette: <i>[Handwritten signature]</i>
Röntgen szakrendelés Működési rendje		Ellenőrizte: <i>[Handwritten signature]</i>
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	Jóváhagyta: <i>[Handwritten signature]</i>

IV. Meghatározások/fogalommagyarázatok

Nem alkalmazható

V. Az eljárásleírás tartalma

5.1. A szakrendelők feladata

Biztosítják Ózd város és vonzaskörzetének röntgen diagnosztikai vizsgálatait mind a fekvő, mind a járóbetegek részére.

Vezetője: Dr. Tóth Ferenc Radiológus szakorvos

Felettese: Dr. Bélteczki János Főigazgató

5.2. Szervezeti felépítés, tagozódása

Személyi ellátottság:

- szakmavezető radiológus: 1 fő
- képkötő diagnosztikai analitikus: 3 fő
- CT-MRI szakasszisztens: 4 fő
- röntgenasszisztens / radiográfus: 6 fő
- képesítés nélküli röntgenasszisztens: 2 fő

Összesen: 16 fő

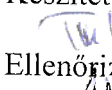
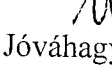

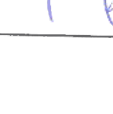
Műszakbeosztás: napi 8 óra, 3 műszak, lépcsőzetes munkakezdés

RTG heti óraszám: 35 óra

A szakorvos, ha közalkalmazott, a munkaköri leírásnak, ha vállalkozó, a szerződésben foglaltak szerint tölti a kiadott óraszámot.

Szakmai területek:

- 108. Betegirányító
- 123.2 Leletező
- 124.1 1. vizsgáló, röntgenfelvétel
- 125.2 2. vizsgáló, röntgenfelvétel
- 125.3 Filmbeolvasó
- 126.2 Röntgenátvilágító

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette:
Röntgen szakrendelés Működési rendje		Ellenőrizte: Jóváhagyta:
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	

5.3. A szakrendelő ellátási területe

Lásd területi ellátási kötelezettség mellékelve.

5.4. Szakmai kapcsolatok külső / belső

Belső kapcsolatok : Kérő részlegek, fekvőbeteg osztályok, járóbeteg szakrendelések

Külső kapcsolatok : Háziiorvosi szolgálatok

5.5. Jelenlét – távollét rögzítésének, engedélyezésének módja

A szakdolgozók a munkábaállás kezdetét és a befejezés időpontját, a különféle távolléteket az erre a célra rendszeresített jelenléti íven rögzítik, és azt aláírásukkal hitelesítik, melyet a vezető asszisztens ellenőriz. A távollétet az Ápolási Igazgató engedélyezi.

5.6. Betegellátás rendje, munkaidőrend

Vizsgálatok ideje: Hétfő – Péntek 7:00-15:00 óráig, 15:00 óra után sürgősségi ellátás
Szombat, Vasárnap – sürgősségi ellátás

Vizsgálatok menete: Beutaló szükséges!

Beutalás: Érvényes orvosi pecsét számmal ellátott beutalóval fekvő- és járóbetegek részére.
Intézményen belül online vizsgálatkérő lappal.

Beutaló adatai: - beteg neve, születési adata, anyja neve, TAJ-szám,
lakcím(irányítószámmal)
- vizsgálat megnevezése, dátuma, iránydiagnózis, BNO-kód
- ellátás típusa
- beküldő orvos kódja, pecsét száma
- naplószám vagy törzsszám

5.6.1. Előjegyzés alapján végzett vizsgálatok:

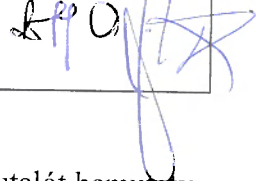
Röntgen: gyomor röntgen, nyelőcső kontrasztanyag vizsgálat, vastagbél feltöltés (irrigoscopia), vesefestés (iv. urographia), HSG (hysterosalpingographia), csontfelvételek, gerinc felvételek

❖ **Nyelés vizsgálat, gyomor röntgen, vastagbél feltöltés (irrigoscopia), vesefestés (iv. urographia), HSG (hysterosalpingographia) előjegyzés módja:**

Beutaló szükséges!

☎: 06/48-574-458

- Járóbetegek részére: indikáló orvos, illetve háziiorvosi asszisztens kérheti.
- Fekvőbetegek részére: a beteg kezelőorvosa és radiológus szakorvos szóbeli egyeztetése alapján.

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette:
Röntgen szakrendelés		Ellenőrizte:
Működési rendje		Jóváhagyta:
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	

Személyesen:

Járóbetegknél, a beteg vagy hozzátartozó a röntgen osztály betegirányítójában a beutalót bemutatva.

❖ **Reumatológiai csontfelvételek, gerinc felvételek előjegyzés módja:**

Beutaló szükséges.

Telefonon vagy személyesen a beteg maga, a beteg hozzátartozója, háziorvos, háziorvosi asszisztens kérheti.

☎: 06/48-574-458

5.6.2. Röntgen vizsgálatok szakmai rendje

1.) *Mellkas felvétel:*

Szűrővizsgálat jellegű, illetve munkaalkalmassági vizsgálatokat a Tüdőgondozó végez.

Vizsgálat ideje: - fekvőbeteg osztályok részére 07.30 órától 09:00 óráig

- járóbetegek részére igénynek megfelelően folyamatosan

2.) *Gyomor-bélrendszeri vizsgálatok:*

-Nyelöcső vizsgálata: kórházi betegek részére előzetes megbeszélés alapján, járóbetegek részére előjegyzés alapján 08.00- 09.00 óráig.

-Gyomor-duodenum vizsgálat: kórházi betegek részére előzetes megbeszélés alapján, járóbetegek részére előjegyzés alapján 08.00- 09.00 óráig.

-Vékonybél vizsgálatok : szóbeli megbeszélés után beutalóval, online kérésre

3.) *Vese és húgyutak rtg vizsgálata:*

-urographia-vesetöltés: kórházi betegek részére előzetes megbeszélés alapján, járóbetegek részére előjegyzés alapján.

Urographia előtt kérjük az ultrahang, ill. vesefunkciós labor vizsgálatokat elvégeztetni és az eredményt a beutalón közölni.

Vizsgálat ideje: 08.00 órától

4.) *Reumatológiai csontfelvételek, gerinc felvételek :*

I-es és II-es reumatológiai szakrendelésről és háziorvosi rendelőkől beutalt betegek részére, előjegyzés alapján.

Reumatológiai fekvőbeteg osztály részére előző napon feltett online vizsgálatkérés alapján.

Vizsgálat ideje: Hétfőtől-péntekig 7 órától 14 óráig

5.) *Egyéb rtg vizsgálatok :*

HSG, fistulographia : szóbeli egyeztetés és online kérés alapján fekvőbeteg osztályok részére

6.) *Irrigoscopia (vastagbélfeltöltés):* kórházi betegek részére előzetes megbeszélés és online vizsgálatkérés alapján, járóbetegek részére előjegyzés alapján.

(A beteg vastagbélének protokoll szerinti tisztítása szükséges.)

7.) *Helyszíni röntgenfelvételek, mobil röntgenberendezés segítségével:*

KAITO-n, SBO-n, fekvőbeteg osztályokon, nem mobilizálható betegekről készítünk helyszíni röntgenfelvételeket.

Kérés módja: online vizsgálatkérő lap, telefonos értesítés

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette: <i>WT</i>
Röntgen szakrendelés Működési rendje		Ellenőrizte: <i>M. S. R.</i>
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	Jóváhagyta: <i>[Signature]</i>

5.7. Anyagok, eszközök tárolásának rendje

Foszforlemezes kazetták 2. vizsgáló helyiségben, ólomládában
Sugárvédelmi eszközök (ólomkötény, gonádvédő) 1-es és 2-es vizsgálóban állófogasra felakasztva, vállfán.

Papírvatta, gumikesztyű, felületfertőtlenítők, kézfertőtlenítők, eszközfertőtlenítők 115.5-ös számú raktárhelyiségben.

5.8. Helységek megnevezése, az ott végzendő feladatok leírása

108. - Betegirányító: Itt történik a beteg fogadása, beutaló alapján adott beteghez a kért vizsgálat kódolása, szükség szerint előjegyzése, a leletek kiadása.

Betegfogadás: 7 órától 14 óráig, hétfőtől-péntekig

Leletkiadás: 7 órától 14 óráig, hétfőtől-péntekig

- 124.1 - 1-es vizsgáló: traumás, csontrendszeri, mellkas és vékonybél passage vizsgálatok készülnek.
7:30 órától 9:00 óráig előző napi online kérések alapján fekvőbeteg osztályról kért mellkas felvételek készítése
- 125.2 - 2-es vizsgáló: traumás és degeneratív csontrendszeri röntgenfelvételek készülnek, vmint. vesetöltés (urographia).
- 126.2 – Röntgen átvilágítóban történik előjegyzés alapján, a kontrasztanyag vizsgálatok elvégzése (gyomor rtg, vastagbél-töltés (irrigoscopia), HSG).
- 125.3 - Filmbeolvasó. Az átvilágítóban és a 2. vizsgáló helyiségekben készült felvételek foszforlemezes kazettára készülnek, képelőhívás és archiválás digitálisan történik.
- 123.2 - Leletező: Az elkészült felvételek kiértékelése itt történik. Az orvos által diktált leletet az asszisztens a számítógépes rendszerben a megfelelő beteghez rögzíti.
Nyomatott leletet a betegirányítóban kapja kézhez a beteg.
Online kérés esetében a lelet is online kerül visszaküldésre.

5.9. Hulladékkezelés rendje - szelektív hulladékgyűjtés

Hulladékkezelés: Intézeti Hulladékkezelési Szabályzat szerint történik.

Szabályzat	Almási Balogh Pál Kórház 3600 Ózd, Béke utca 1-3.	Készítette: <i>TW</i>
Röntgen szakrendelés Működési rendje		Ellenőrizte: <i>U SX</i>
dokumentum kódja: RTG-07	változat száma: 01	Jóváhagyta: <i>RTG</i>

5.10. Egyéb rendelkezések

- Vizsgáló helyiségekben enni, inni tilos!
- Az osztályon dohányozni tilos!
- Évente kötelező a munkavédelmi oktatás.
- A munka alkalmassági vizsgálatok elvégzése évente a foglalkozás egészségügyi szakorvos utasításának megfelelően történik, ellenőrzése a vezetőasszisztens kötelessége.
- Új szakdolgozót a munkába állítás előtt a munkavégzésre, a gépek kezelésére be kell tanítani, felelős a vezetőasszisztens.
- Adatvédelem: egészségügyi adatokba csak az asszisztens, valamint a vizsgálatot végző orvos tekinthet bele, betartva az Intézeti Adatvédelmi Szabályzatban foglaltakat.

5.11. Használt dokumentumok felsorolása

- Röntgen lelet
- Betegdokumentációról kért másolat (CD írás, leletmásolat) nyilvántartása
- Egészségügyi dokumentáció kikérő lap
- Távleletezett vizsgálatok nyilvántartása
- Távleletezettek nyilvántartásának összegzése
- Beleegyező nyilatkozat vastagbélröntgen-irrigoscopia
- Beleegyező nyilatkozat vesefestés-urographia
- Betegtájékoztatók (hasi ultrahang, gyomor röntgen, vesefestés, vastagbélröntgen)

5.12. Dokumentáció nyilvántartás, tárolás

- Vizsgálatkérő lapokat dátum szerint tároljuk, központi irattárban kerülnek megőrzésre, 30 évig.
- A vizsgálatok leletei a kórházi informatikai rendszerben kerülnek leírásra és archiválásra (Hospitaly). Illetve az osztályokon a kórlap részét képezi, tárolása ennek megfelelően történik.
- Képi dokumentáció archiválása digitálisan PACS szerveren történik.

VI. Mellékletek és formanyomtatványok

- 1.sz.melléklet: Területi ellátási kötelezettség
- 2.sz.melléklet: Betegdokumentációról kért másolat (CD írás, leletmásolat) nyilvántartása
- 3.sz.melléklet: Egészségügyi dokumentáció kikérő lap
- 4.sz.melléklet: Távleletezett vizsgálatok nyilvántartása
- 5.sz.melléklet: Távleletezettek nyilvántartásának összegzése
- 6.sz.melléklet: Beleegyező nyilatkozat vastagbélröntgen-irrigoscopia
- 7.sz. melléklet: Beleegyező nyilatkozat vesefestés-urographia
- 8.sz.melléklet: Intravénás vesetöltés(urographia) betegtájékoztató
- 9.sz.melléklet: Gyomor röntgen betegtájékoztató
- 10.sz.melléklet: Vastagbélröntgen (irrigoscopia) betegtájékoztató

Területi ellátási kötelezettség (TEK) RTG szakrendelés

Sáta	Kissikátor	Sajóvelezd
Borsodnádasd	Sajómercse	Nekézseny
Lénárdardóc	Uppony	Csernely
Hét	Bükkmogyorósd	Borsodszentgyörgy
Gömörzölös	Bánréve	Borsodbóta
Sajónémeti	Sajópuspöki	Királd
Kelemér	Hangony	Serényfalva
Csokvaomány	Domaháza	Farkaslyuk
Árló	Járdánháza	
Ózd	Putnok	

Betegdokumentációról kért másolat (CD írás, leletmásolat) nyilvántartása

Kiadás dátuma	Beteg neve	TAJ száma	Milyen dokumentum	Ki kéri	Kiadó aláírása

4. A kért egészségügyi dokumentációra vonatkozó adatok:**4.1 Keletkezés helye, ideje:**

Intézet:

Osztály:

Időpont/időszak:

4.2 A kért dokumentáció terjedelme, típusa (a megfelelő rész x-szel jelölendő):4.2.1 Teljes egészségügyi dokumentáció 4.2.2 Nem teljes egészségügyi dokumentáció: Ezen belül:- Zárójelentés fénymásolata - Ambuláns lap fénymásolata - Boncolási jegyzőkönyv - Ápolási dokumentáció - Műtégi leírás - Születési órára és percre vonatkozó leírás - Képpalkotó diagnosztikai lelet vagy - Képpalkotó diagnosztikai felvétel – CD/DVD-n

Megnevezése:

Egyéb dokumentum:

5. Az egészségügyi dokumentációról elkészített másolat kiadásának módja (a megfelelő rész x-szel jelölendő):Személyes átvétel Postai úton történő megküldés

Postacím:

6. Egyéb megjegyzés:

A kérelem benyújtásával kapcsolatosan a kérelmező tudomásul veszi az alábbiakat:

Az egészségügyi dokumentáció másolatainak kiadása másolási díjfizetési kötelezettséget von maga után, amelyet a kérelmezőnek az Intézet mindenkor hatályos Térítési Díj Szabályzatában foglaltaknak megfelelően kell megfizetnie. A másolat sürgősségi úton történő kiadása esetén az Intézmény a Térítési Díj Szabályzatában foglaltak alapján eltérő költségösszeget állapíthat meg. A másolat postai úton történő megküldése esetén a postaköltségek a kérelmezőt terhelik.

Kelt:

.....

Kérelmező aláírása

EGÉSZSÉGÜGYI DOKUMENTÁCIÓ KIKÉRŐ LAP

1. Beteg adatai (ellátásban részesült személy):¹

Név:
Születéskori név:
Születési hely és idő:
Anyja neve:
TAJ szám:
Lakcím:

2. Adatkérő (kérelmező) személy adatai:²

Név:
Születési hely és idő:
Anyja neve:
Lakcím/Értesítési cím:
Telefonszám:
E-mail cím:

3. Meghatalmazás hiányában kitöltendő további adatok:

3.1 Házastárs, egyeneságbeli rokon, testvér, élettárs kérelmező esetén az alábbi adatok:

Hozzá tartozói minőségének igazolása/rokonsági fok megjelölése:

.....

A kérés rövid indoka:

.....

3.2 Elhunyt beteg dokumentációja esetén az alábbi adatok:

Törvényes képviselő, közeli hozzátartozó vagy örökös jogosultságának igazolása (pl. örökös minőséget igazoló okirat jellege, száma):

.....

.....

¹ Amennyiben az ellátásban részesült személy (beteg) és a kérelmező személye azonos, a 2. és 3. pontban szereplő adatokat nem kell kitölteni.

² Minden olyan esetben kitöltendő, ha a kérelmező nem saját egészségügyi dokumentáció másolatát kérelmezi. A 3. pontban megnevezett jogosultak kivételével a kérelem érvényességéhez a beteg ellátásának ideje alatt a beteg által adott írásbeli meghatalmazás, az ellátás befejezését követően a beteg által adott teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazás szükséges, amelyet a KÉRELEMHEZ CSATOLNI SZÜKSÉGES!

TÁVLELETEZETT VIZSGÁLATOK NYILVÁNTARTÁSA

Vizsgálat kérés ideje	Beteg neve	TAJ száma	Távleletezést kérő orvos	Leletezést végezte	Lélet meglétét ellenőrizte Rtg v. CT assz.

Távleletezettek nyilvántartásának összegzése

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2017												
2018												
2019												
2020												
2021												
2022												
2023												
2024												

BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

Vastagbélröntgen (irrigoscopia)**Vizsgálat kódszáma:****Vizsgálóhely neve:****Vizsgálatvezető neve és beosztása:**

Beteg neve:

Születési hely, idő:

Én,..... szóbeli tájékoztatást kaptam a fenti vizsgálatról és elolvastam a mellékelt Betegtájékoztatót. Lehetőségem volt a kapott információkat megbeszélni, kérdéseket feltenni. Beleegyezem a vizsgálatban való részvételbe és részvételem teljesen önkéntes. Megértettem, hogy beleegyezésemet bármikor, indoklás nélkül visszavonhatom, és ez nem befolyásolja későbbi ellátásomat.

Tudomásul veszem, hogy a Betegtájékoztató és Írásos Beleegyezési Nyilatkozat egy példányát kézhez kapom.

.....
a beteg aláírása.....
dátum a beteg kézírásával.....
a tájékoztatást végző (röntgenassz.) aláírása.....
dátum.....
orvos aláírása

BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

Vesefestés- Urographia

Vizsgálat kódszáma:
 Vizsgálóhely neve:
 Vizsgálatvezető neve és beosztása:

Beteg neve:
 Születési hely:
 Születési idő:

Én,.....szóbeli tájékoztatást kaptam a fenti vizsgálatról és elolvastam a mellékelt Betegtájékoztatót. Lehetőségem volt a kapott információkat megbeszélni, kérdéseket feltenni. Beleegyezem a vizsgálatban való részvételbe és részvételem teljesen önkéntes. Megértettem, hogy beleegyezésemet bármikor, indoklás nélkül visszavonhatom, és ez nem befolyásolja későbbi ellátásomat.

Allergiás betegség	van	nincs
Gyógyszerérzékenység	van	nincs
Jód érzékenysége	van	nincs

A megfelelő válaszokat bekarikáztam.

Tudomásul veszem, hogy a Betegtájékoztató és Írásos Beleegyezési Nyilatkozat egy példányát kézhez kapom.

Praemedicatio:

Kontrasztanyag:..... mennyisége ml:.....

.....
 a beteg aláírása

.....
 dátum a beteg kézírásával

.....
 a tájékoztatást végző aláírása
 (röntgenassz.)

.....
 orvos aláírása

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

Vesefestés (Urographia)

Az alábbiakban arról szeretnénk tájékoztatni, mi várható ettől a vizsgálattól, és mit kell majd figyelembe vennie a vizsgálatra való előkészület során.

Az urográfias vizsgálatot leggyakrabban azért végzik, hogy láthatóvá tegyék a vesék üregrendszerét, a húgyvezetékét és a húgyhólyagot. Pontosán meg lehet határozni a gyanított vesekő helyét. Következtetni lehet a vesék működésére és arra, hogy a kő milyen mértékben akadályozza a vizelet elfolyását.

Egyéb betegségekre, például a húgyutak daganatos betegségeire vagy a környező szervek betegségeire is lehet következtetni, de ilyen esetekben ez a vizsgálat a korszerűbb képalkotó diagnosztikai módszerek mellett már alárendelt jelentőségű.

Az urográfia során a jódtartalmú kontrasztanyagot a vénán (gyűjtőéren) keresztül a véráramba juttatják, majd a vese innen választja ki a húgyutakba.

A röntgenképen ábrázolódik a kontrasztanyag kiválasztása következtében kirajzolódó üregrendszer és húgyvezeték. Egy-egy adott időpillanatban hagyományos röntgenfelvétel készül. Több felvételsorozatból álló, időigényes vizsgálat, miközben testhelyzet-változtatásra kérhetik meg, a felvételek elkészítésekor olykor szükség van a lélegzet visszatartására is. Előfordulhat, hogy többször visszahívják a vizsgálóhelyiségbe, hogy megnézzék, mennyi kontrasztanyag választódott ki 1-2 óra alatt az üregrendszer felé.

A kontrasztanyag hányingert, émelygést okozhat, ezért a vizsgálatra **éhgymorral kell menni**. Előző nap puffasztó ételeket, italokat ne egyen!

A fejlődő magzat különösen érzékeny a röntgensugár okozta károsodásokra, ezért a nők terhességüket vagy annak lehetőségét feltétlenül jelezzék a vizsgálat előtt.

Az alkalmazott kontrasztanyag allergiás reakciót okozhat! Erről a vizsgálat előtt pontos tájékoztatást kap, írásban is. A tájékoztatót elolvasva, a személyzet szóbeli tájékoztatását is kérheti, majd bejegyzését a vizsgálatba írásos formában is meg kell adni.

A tudott jóderzékenységet szintén jelezni kell a vizsgáló orvosnak. A tűszúrás helyén vérzés, bőrbevérzés, gyulladás keletkezhet.

Az allergiás reakció rendszerint ritka és enyhe, pl. bőrpír, csalánkiütés, bőrviszketés jelentkezik, de a kontrasztanyag-allergia egyéb gyógyszer- és vegyszerallergiákhoz hasonlóan súlyos, akár életveszélyes szövődmények, ún. anafilaxiás sokk kialakulásához is vezethet.

BETEGTÁJÉKOZTETŐ

GYOMOR RÖNTGEN

Leírás:

A vizsgálat során képerősítő képernyőjén folyamatosan követhető a lenyelt kontrasztanyag útja, de felvételsorozatból álló, időigényes vizsgálat, miközben a beteget testhelyzet változtatásra kérhetik.

A betegek a gyomor vizsgálatánál ízesített, bárium tartalmú kontrasztanyagot kell lenyelnie, kis mennyiségben, amely kirajzolja a nyelőcső, majd a gyomor redőzetét. Követhető az útja egészen a nyombélbe.

A felvételek elkészítése közben megkérhetik a páciens, hogy tartsa vissza a lélegzetét.

Előkészítés

- **A gyomorban sem étel, sem ital nem lehet, ezért a vizsgálatot reggel, teljesen üres gyomorral kell végezni. A páciens nem fogyaszthatja el reggeli kávéját sem, és dohányozni sem tanácsos, mert az ilyenkor fokozott mennyiségben termelődő emésztőnedvek nyálkássá teszik a gyomor felszínét.**
- **Általában a mindennaposan szedett gyógyszereit (pl.: szívgyógyszerek, vérnyomáscsökkentők, asztmaellenes szerek, cukorbetegségekre szedett szerek) sem veheti be.**
- **Ha a vizsgált inzulinos cukorbeteg, ne adja be magának a reggeli inzulint, mert a vizsgálat előtt nem ehet!**

Figyelem!

A terhességet vagy annak gyanúját jelezni kell a vizsgálat előtt. A fejlődő magzat különösen érzékeny a röntgensugár okozta károsodásokra!

Tájékoztatni kell a vizsgálatot végző orvost arról is, ha a páciens cukorbeteg, mert szükség lehet a gyógyszer- vagy inzulinadagjának kihagyására.

Jó, ha tudja:

A gyomortükrözés (gasztrószkópia) az esetek jó részében több információt ad a gyomorban lévő elváltozásokról. Általában nem helyettesíthető a gyomorröntgennel, már csak azért sem, mert a gyomortükrözés közben mód van például szövettani mintavételre, vérző fekély injekciós kezelésére, stb.

Amennyiben a kezelőorvos inkább tükrözést javasol, azt a beteg érdekében teszi!

A kontrasztanyag hashajtó hatású. A vizsgálat fájdalomtalan.

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

Vastagbélröntgen (irrigoscopia)

Célja: a vastagbél nyálkahártyáján lévő fekélyes, gyulladásos folyamatok, a bél falából kiinduló daganatok, szűkületet okozó, illetve egyéb elváltozások röntgenvizsgálattal történő kimutatása.

A vizsgálat során a képerősítő képernyőjén folyamatosan követhető a mozgó kontrasztanyag útja, de természetesen egy-egy adott időpillanatban hagyományos felvétel, állókép is készíthető. Több felvételsorozatból álló, időigényes vizsgálat.

Önnek fel kell feküdnie a röntgenasztalra. Először kontrasztanyag nélkül nézik át a hasát, majd egy síkosítóval bekent, puha beöntő csövet vezetnek óvatosan a végbélnyílásán keresztül a végbelébe. Az irrigoszkópia során sugárfogó anyagként leggyakrabban bárium-szulfátot (kontrasztanyagot) alkalmaznak, amit ún. pneumocolon készülékkel pumpálnak a vastagbélbe és feltöltve azt. A kontrasztanyag mellé levegőt is pumpálnak. Ez az úgynevezett kettős-kontrasztos irrigoszkópia. A kétféle kontrasztanyag a beöntő folyadék (kontrasztanyag) és a levegő.

Ekkor a bélfalak kifeszülnek, eltávolodnak egymástól, így a falra tapadó kontrasztanyag finomabban kirajzolja a nyálkahártya redőzetét és az azon látható eltéréseket. A vizsgálat közben többször testhelyzetet kell változtatnia, esetleg megnyomkodják a hasát, hogy a kontrasztanyag mozgását elősegítsék. A felvételek elkészítése közben megkérhetik, hogy tartsa vissza a lélegzetét. A vizsgálat végeztével a kontrasztanyagot a vizsgálóhelyiségben lévő WC-be ürítheti. Ezt követően is átvilágíthatják még a hasát, esetleg további felvételeket készítenek.

Mivel a vizsgálat közben levegőt fújnak a vastagbélbe, ezért később puffadtnak érezheti magát, szélgörcsei lehetnek, míg a gázok ki nem ürülnek.

Ha a vizsgálatot követő napokban erős hasi görcsei, fokozódó hasfájása, láza lenne, forduljon kezelőorvosához!

A vizsgálatot követően pihenjen pár órát, és igyon sok folyadékot, hogy a hashajtás következtében elvesztett vizet szervezete mielőbb pótolhassa.

A vizsgálat veszélye a vastagbél sérülése, falának kilyukadása, főként akkor, ha a bél fala daganat vagy gyulladásos betegség következtében elvékonyodott.

A beöntés, levegőbefújás feszítő érzést okozhat, enyhe görcsös hasi fájdalommal járhat.

A terhességet vagy annak gyanúját jelezni kell a vizsgálat előtt!

A fejlődő magzat különösen érzékeny a röntgensugár okozta károsodásokra!

A tájékoztatót elolvasva, a személyzet szóbeli tájékoztatását is kérheti, majd bejegyzését a vizsgálatba írásos formában is meg kell adni.